

ליקוטי בן לאשרי

מתוך ספר בן לאשרי ברכה משולשלת

מהג"ר יצחק הכהן הוברמן זצ"ל - "הצדיק מרעננה"

פרשת אחרי מות קדושים תשפ"א

פרשת אחרי מות

דרוש. (טז, א) וידבר ה' אל משה, ראשי תיבות גימטריה זן לרמז דברי המדרש (ויקרא רבה פ"כ, י) שזנו עיניהם בהסתכלותם בשכינה (אחר זמן רב מצאתי בכי"ק שהולך גם כן בדרך זה אבל באופן אחר) וכן כתיב (שמות כד, יא) ואל אצילי בני ישראל, פירש רש"י נדב ואביהוא לא שלח ידו, מכלל שהיו ראויים לשלוח בהם יד, על ידי אשר ויחזו את האלקים ויאכלו וישתו: (עמ' נב)

דרוש. מדרש פליאה (הובאו דבריו בעיון יעקב תענית ט, א סוף ד"ה עשר תעשר), לא מתו בני אהרן אלא על שלא היתה פתם מצויה לעוברים ושבים. ולענ"ד נראה לפרש על פי מאי דאמרו (תענית כג, א) בעובדא דר' חלקיא, דאיתתא שכיחא בביתא ומקרבא הנייתה, פירש רש"י נותנת לחם ומזונות מבושלים, שיש לו לעני תיכף לאכול, מה שאין כן הבעל יכול ליתן רק כסף, שמצוי בשוק או בשדה וצריך העני לטרוח עד שישגי אוכל. נמצא זה המדרש משתוה עם המדרש (ויקרא רבה פ"כ) לפי שלא נשאו נשים מתו, דהא בהא תליא, לפי של נשאו נשים לא היה מי שיטרח לפני העוברים ושבים במאכל ומשתה, אך שאותו מדרש מפיק טעמא מפני שכמה וכמה נשים ציפו לינשא להם כדכתיב (תהלים עח, סג) ובתולותיו לא

הוללו, ובעל המדרש פליאה מפיק לה מתכלית הצדקה לעניים, והבן: (עמ' נז)

סוד. בזאת יבא אהרן אל הקודש, איתא (ויקרא רבה פכ"א) כמה חבילות מצות נכנסו עמו כו' בזכות המילה דכתיב (ישעיה נט, כא) זאת בריתי בוי. וצריך להבין מה דחכם לרז"ל להמציא דרשתם, הלא מקרא מפורש, מה בזאת, היינו בפר בן בקר לחטאת ואיל לעולה, ואיך דרשו רז"ל דהכונה על המילה. ויש לומר דהוקשה להם דאם רק זה הכונה היה לו לומר באלו, ואז היינו מבינים דקאי אקרבנות הכתובים בפרשה על כרחך שמילת בזאת היא הקדמה לענין הקרבנות. דהרי כל השנה היה איסור כניסה לקדש הקדשים ועל ידי מה זכה לרשות הכניסה שאז יוכל להקריב קרבנות, על זה אמר בזאת, הועיל להשיגו זה, דאם לא בזאת לא היה לו רשות כניסה, וממילא לא היה שייך לדבר מהקרבנות. ועתה חקרו לדעת מהות בזאת, שאם לא היא לא היה לו רשות הכניסה, וידוע אומרם ז"ל (ירושלמי ר"ה פ"ג ה"ה) דברי תורה עניים במקומם ועשירים במקום אחר, והנה אמרו רז"ל (ירושלמי יומא פ"ה ה"ב) דשמעון הצדיק שמש ארבעים שנה בכהונה גדולה שנה אחרונה אמר להם בשנה זו יפטר כו' אמר להם כל שנה כשרצה לכנוס לקדש הקדשים נזדמן לו זקן לבוש לבנים והכניסו והוציאו, שנה זו נזדמן לו לבוש שחורים והכניסו ולא

הוציאו. בעון קומי ר' אבהו והא כתיב וכל אדם לא יהיה באהל מועד אפילו מלאכי השרת דכתיב בהם ודמות פניהם פני אדם אסורים להיות אז שם, השיבן מאן לימא דהוה בר נש, אני אומר הקב"ה היה. הראת לדעת דאין רשות לשום בריה רוחנית או גשמית להיות שם, ואיך היה רשות לכהן גדול. על זה תירץ בהקדמה, בזאת, כמי שיש בידו זכות בזאת הוא יכול לכנוס:

ומוכרח לבאר מהות בזאת, ואומר שהיא מצות המילה, דלעיל הבאנו הפליאה שהביא הרב נחל ברית במצות עשה דמילה, דכמו שברא הקב"ה בהמות חיות ועופות בסימן שבגופו לטומאה וטהרה, היה צריך לברוא בבני אדם הבדל בין בני ישראל שיהיו מהולין והגויים ערלים, ולמה עשה ה' ככה שכולן נולדים ערלים ובני ישראל צריכין בעצמם למול בניהם וליבדל מאומות העולם. ומשיב שאם בני ישראל היו נוצרים תיכף מהולים, היה פתחון פה למינים לומר ח"ו ב' רשויות יש אחד בורא המהולים והשני ערלים, על כן הברואים שוין, ובני ישראל עושין רצון בוראם במה שמהלין בניהם להראות שהם חלק ה' עמו. נמצא דאות המילה שבאדם הוא סימן להכרת אחדותו יתברך. והנה באמת צריך לדקדק למה נאסרו מלאכי השרת להיות שם, ויש לומר כדי שלא יטעה כהן גדול דבי רשויות יש, וכמבואר (חגיגה טו, א) שטעה אלישע בן אבויה בראותו המלאך

"הנני מוסר עוד מודעה שהחלטתי להתפלל בל"נ בכל יום על כל אלה שיעיינו בספר ויגידו בשמי דברי תורה לאחרים שיוושעו מכל צרה שצריכים ישועה בעוה"ז ובעוה"ב" – רבינו בספרו חלק א'

ליקוטי בן לאשרי

מתוך ספר בן לאשרי ברכה משולשלת

מהג"ר יצחק הכהן הוברמן זצ"ל - "הצדיק מרעננה"

יהיה באוהל מועד אפילו מלאכי השרת שפניהם פני אדם לא יהיו, מובן שכשיראו שאותם מגרשים ובן אדם נכנס, יקטרגוהו וירצו להזיקו. על כן אמר בזאת בזכות מעשרות וצדקה, יבא אהרן, ועל ידי זה יפורסם שהוא בגדר בן, ומובן לכל שבן אפילו יותר קטן ראוי לכנוס אל היכל אביו המלך יותר משריו ועבדיו אפילו היותר גדולים ולא יחרה להם על כניסתו ולא יקטרגוהו, והבן: (עמ' סב)

דרוש, בזאת יבא אהרן אל הקודש, ראשי תיבות גימטריה כ"ד, דב' של בזאת שמושית ועיקר התיבה זאת, שזכות כ"ד ספרי תורה שבכתב שעסק בהם תדיר, עמד לו שנכנס למקום שאפילו מלאכי השרת אין יכולים לכנוס כדאיתא (בירושלמי יומא פ"ה ה"ב) על פסוק וכל אדם לא יהיה באהל מועד אפילו אותן דכתיב בהו ופניהם פני אדם לא יהיה אז בבואו אל אהל מועד: (עמ' סג)

רמז, (טז, טז) השכן אתם בתוך טומאותם, ראשי תיבות גימטריה טוב, שזה אינו מובן איך קודש וטמאה שוכנים יחד, אבל זה מצד טוב שדרכו להטיב לרעים ולטובים: (עמ' סג)

רמז. (יח, ג) כמעשה ארץ מצרים גוי לא תלכו, עיין רש"י שדקדק מה הניח הכתוב שלא אמר. ויש לפרש דהכונה שלא יצטרכו להגלות ולהיות כפופים לממשלת הגוים, ולשמור החק של

בית המקדש שיבנה תיכף בימינו. ולדברינו מיושב דזאת גם כן קאי אזכות מילה, שכמו שהיה כהן גדול צריך להרצאת קרבנותיו זכות המילה, כמו כן היום בעונותינו הרבים שאין לנו קרבנות והתפלה במקום קרבן צריך לראות שיהיה השליח ציבור שומר ברית קודש ועל כל פנים שיזהר בטבילה קודם התפילה: (עמ' ס)

דרוש. עוד שם במדרש בזכות המעשרות דכתיב (מלאכי ג, י) הביאו כל המעשר גד ובחוננו נא בזאת אם לא אפתח לכם את גו' והריקותי לכם ברכה עד בלי די. וכדי לבאר זה נקדים אומרם ז"ל (בבא בתרא י, א) שאל טורנוסרופוס את רבי עקיבא אם אלוקים אוהב עניים מפני מה אינו מפרנסם, השיבו כדי שנזכה אנחנו בהם לעולם הבא, משל למלך שכעס על בנו והוציאו מפלטרין שלו, הזן ומפרנסו המלך מחזיק לו טובה, ואנחנו נקראים בנים דכתיב (דברים יד, א) בנים אתם לה' אלקיכם. מבואר מזה דעל ידי שאנחנו נותנים צדקה ומעשרות מבררים בזה שאנחנו בנים למקום:

והנה באמת יש לדקדק למה היה צריך כהן גדול כל הזכויות הלא זהו מצות ה' וכי צריך זכות להניח תפלין, ואם המצוה היא לכנוס לקדש הקדשים למה צריך זכות לקיימה. אך יש לומר על פי אומרם ז"ל (שבת פח, ב) כשעלה משה למרום קטרגו מלאכי השרת מה לילוד אשה בינינו, ומשה רבינו ע"ה פחד שמא ישרפוהו בהבל פיהם, ובירושלמי (יומא פ"ה ה"ב) אמרו על פסוק וכל אדם לא

מט"ט סופר בהיכנסו לפרדס. אם כן כאשר כהן גדול יש לו זכות המילה שמורה על האחדות בנ"ל, אז אין חשש שיטעה בב' רשויות, דאם היה ח"ו כן, היו בני ישראל תיכף מהולים ואומות העולם ערלים, על כן הוא ראוי לכנוס: **ואין להקשות** לפי דברינו גם אלישע בן אבויה היה מהול ואיך טעה, יש להשיב דבאמת זהו הקדמת הפסוק בזאת יבא אהרן, שצריך לזכור באיזה זכות הוא נכנס, דאם לא כן יכול לשכוח. כאומרם ז"ל (מנחות מג, ב) על פסוק (תהלים יב, א) למנצח על השמינית, כשהיה דוד המלך ע"ה במרחץ ערום, אמר אוי לי שאני ערום מן המצות כיון שנזכר במילה שבבשרו שמה, וכשיצא אמר עליה שירה, על השמינית, מילה שנעשה ביום השמיני. הרי שיכולין לשכוח וצריכין להזהיר על זה, ואם תאמר כיון שהכהן גדול יזכור ולא יטעה, שוב קשה למה אסורין מלאכי השרת להיות שם, יש לומר שלא יטעו מלאכי השרת בכהן גדול, כמבואר (בראשית רבה פ"ח) על פסוק (בראשית ב, כא) ויפל ה' אלקים תרדמה על האדם, שטעו מלאכי השרת ובקשו לומר קדוש לפני אדם הראשון, משל למלך וסרדיוט שנסעו בקרון בקשו בני אדם לומר הימנון לפני המלך ולא ידעו מי הוא מה עשה המלך הוציאו חוץ הקרונין, כך הפיל תרדמה, וידעו שאדם הוא, הרי שגם מלאכי השרת ישנם בטעות זה. אחר כתיב זה עיינתי ומצאתי בפנים יפות שדקדק על מה שכתוב בסוף הפרשה (טז. לד) והיתה זאת לכם לחוקת עולם, והלא הקרבנות נתבטלו בחורבן

"הנני מוסר עוד מודעה שהחלטתי להתפלל בל"נ בכל יום על כל אלה שיעיינו בספר ויגידו בשמי דברי תורה לאחרים שיושעו מכל צרה שצריכים ישועה בעוה"ז ובעוה"ב" – רבינו בספרו חלק א'

ליקוטי בן לאשרי

מתוך ספר בן לאשרי ברכה משולשלת

מהג"ר יצחק הכהן הוברמן זצ"ל - "הצדיק מרעננה"

רחמנא ליצלן. נשתוממתי איך לא תפעל עליהם קדושת ארץ ישראל שיהא מורא שבת קודש עליהם. אמנם אחר כך כשראיתי יחס רוב הרבנים התושבים להרבנים ותלמידי חכמים העולים החדשים דלא זאת שאין תומכים בידם אף גם עושים כל טצדקי להמעט כבודם ולהשפילם בפני עמי הארץ, אז נוכחתי סיבת הדבר וממילא הבנתי פירוש הפשוט בפסוק בזמן הזה. כמו שאמר החתם סופר דבזמן הבית היה פשט דכי תצא למלחמה הפשוט בפועל ממש ומלחמת היצר הרע רמז, ובזמן הזה להיפך עיקר בפשט על מלחמת יצר הרע. וידוע מזהר הקדוש (ח"ג כט, א) דתלמידי חכמים אקרי שבתות, ומאחר שהרבנים מחללים שבת ברמז, נמשך לעמי הארץ בפועל ממש, וכמו שכתב בספר הקדוש תולדות יעקב יוסף (ריש פרשת שמות) בשם מהר"ט פוסטינר זי"ע על פסוק (תהלים יב, ב) כי גמר חסיד, ואין יראים מה' על כן, פסו אמונים מבני אדם, העמי הארץ אבדו לגמרי האמונה. והזהירנו תורתנו הקדושה, את, אתם תלמידי חכמים ורבנים שעוסקים בתורתנו הקדושה הנבטאת בכ"ב אותיות מא - ת, שבתותי, תלמידי חכמים עולים החדשים, תשמרו, את כבודם, כי זה כבוד תורתנו הקדושה ושיהיה להם פרנסה, ולא תסברו שהכל שייך לכם, אז ומקדשי קדושת ארץ ישראל תיראו, תפעלו מזה יראה על עמי הארץ שלא יחללו שבת קודש בפועל ממש (וראה בספר בעל שם טוב, פרשת בראשית את קכח ואילך): (עמ' סז)

שיודע ורואה ובידו למנוע מעבור על דברו אינו מונע. על זה אמר יכול כמוני, תסתכל בזה עלי, תלמוד לומר כי קדוש אני ה' אלקיכם קדושתי למעלה מקדושתכם. דבני אדם כשאחד חוטא מזיק בזה לאחרים, הן מצד חיוב הערבות (שבועות לט, א), והן מצד דלומדים ממנו אחרים ויתרבו עוברי עבירה ומכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף חוב, כמבואר (קידושין מ, ב), מה שאין כן הבורא יתברך אם חטאת מה תפעל בו (איוב לה, ו): (עמ' סד)

דרוש. הוכח תוכיח את עמיתך ולא תשא עליו חטא, גימטריה אף אתה תקן קומת הויה ולא תראה חטא. כמו כתבתי לעיל מהבעש"ט זי"ע דחברך רק כמראה הלטושה אשר רואה את עצמך בו [וז"ל לעיל ד"ה לא תשנא, דבאם אתה היית נקי מזה לגמרי לא היו מראים לך חסרון בחברך, וכן כתב במאור עינים (פרשת חקת) בשם הבעש"ט זי"ע, עכ"ל], ומי שאין בו החטא מעין זה לא ימצא שיתראה נגד עיניו: (עמ' סה)

דרוש נחמד. (יט, ל) את שבתתי תשמרו ומקדשי תיראו אני ה', יש לדקדק דרש"י פירש אף שצויתך על המקדש שבת לא תדחה, היה לו לומר בתחילה מקדשי תיראו ואחר כך שבתותי תשמרו, לומר דאין מורא מקדש דוחה שבת. עוד יש לדקדק מדוע אמר בלשון רבים שבתתי היה לו לומר ושבת תשמרו, אך בבואי לארץ ישראל וראיתי גודל חילול שבת קודש בפרהסיא,

הגוים, הא למדת שבאם אינו רוצה לשמור שבת כחקה של תורה גולה למדינה אחרת ומוכרה ח"ו לשמור יום ראשון במדינות הנוצרים או ששי במדינות ישמעאל: (עמ' סג)

פרשת קדושים

דרוש. קדושים תהיו, בתורת כהנים (כאן) יכול כמוני תלמוד לומר כי קדוש אני ה' אלקיכם, קדושתי למעלה מקדושתכם. הדבר פלאי פלאים, הכביכול ירא מהתחרות, ואינו רוצה שיהיו בני ישראל קדושים כמוהו, הלא אפילו הורים בשר ודם אם יברכום שיוצאי חלציהם יהיו טובים כמותם ואפילו קדושים וטהורים יותר מהם, יודו להמברך, שכלל בידנו (סנהדרין קה, ב) בכל אדם מקנא חוץ מבנו ותלמידו, ואיך יתכן שהקב"ה מקור הטוב לא ירצה שבני ישראל יהיו כמותו ממש. ואולי יש לומר דהכונה על הידיעה שלא תסתור הבחירה, דידוע (רמב"ם הלכות תשובה סוף פ"ה) שזה ענין שאין השכל האנושי משיגו, דאף על פי שהקב"ה יודע מראש מה שיהיה בסוף, אין ידיעתו מכריחה, והגם שיודע לא ראה עמל בישראל (במדבר כג, כא וברש"י), שיכול לעשות את עצמו כביכול כלא רואה, והוא קדוש ומובדל בידיעתו מן הברואים. אבל אותנו צוה במצות עשה דתוכחה שהיודע בחברו שחטא צריך להוכיחו, ואם יודע בו שרוצה לעבור עבירה ח"ו ובידו למנוע מחיוב לעשות כל מה שביכולתו להפרישו מעבירה, ולא יאמר בכגון דא, אלך בדרכי הבורא יתברך שאף על פי

"הנני מוסר עוד מודעה שהחלטתי להתפלל בל"נ בכל יום על כל אלה שיעיינו בספר ויגידו בשמי דברי תורה לאחרים שיוושעו מכל צרה שצריכים ישועה בעוה"ז ובעוה"ב" – רבינו בספרו חלק א'